

Boerderijnummer	5.3.050
Erfnaam	erve Seinen-Effink
Oudste vermelding	1188
Huidig adres	Seinenweg 12

Historie boerderij

Het erve Effin(c)k, voor het eerst genoemd in 1188 en tegenwoordig bekend onder de naam Seinen, was oorspronkelijk eigendom van Graaf van Dalen in Duitsland. Deze graaf was ook eigenaar van o.a. Ahaus en Diepenheim. Toen omstreeks 1300 de Bisschop van Utrecht langdurig problemen had om zijn gebied (o.a. Twente) te beschermen tegen de invallen van de Geldersen besloot hij in 1331 o.a. de Diepenheimse bezittingen van Graaf van Dalen op te kopen om zodoende een buffer te vormen tegen de Geldersen. Tot die bezittingen behoorde een groot deel van Stokkum, maar ook Effinck in Elsen.

De Bisschop gaf de meeste boerderijen "in leen". Effinck bijvoorbeeld aan de Heer van Almelo. Dit in leen geven ontwikkelde zich in de loop der tijd tot een soort eigendom. Met "*Effinc to enen pondeschen leen van der heerscap van Depenem*" was omstreeks 1380 Willem van Laer beleend. Willem, zoon van een Goorse schepen, was tevens bezitter van het Scherpenzeel bij Goor. Hij had Effinck verkregen uit de boedel van zijn moeder, de dochter van de Heer van Almelo. Willem deed in 1387 afstand van zijn bezittingen. Achtereenvolgens werden daarna

de volgende "*burgers*" met het "*guet geheten Effincg*" beleend: Johannes Smyt in Zwolle en Berend Hermans in Deventer. Hermans deed het in 1394 over aan Roeloff van Twickelo, schepen en raad van Deventer. In 1464 deed deze familie het over aan hun neef Egbertus Strubbe. Deze Egbertus was priester in Deventer; zijn familie bezat vele woningen in Deventer en landerijen in Enter waar Egbertus' broer zelfs enige tijd markenrichter was. Omdat Egbertus uiteraard geen nakomelingen had vererfde hij Effinck aan zijn broer Johan Strubbe. Vervolgens bleef het eeuwenlang in het bezit van de familie Strubbe. Tot 1612 toen het te koop werd aangeboden met de tekst: "*erve en guidt Effinck genoempt, staende ter lehen onder die Landtchap van Overissell, zoe als 'tselven tesaemen mit huiss ende hoeff, aerdt-, naegellende paelevast, vortz boemgaert, landt, saendt met noich eene dartoe gehorige katersteede, het Reffken genant, wesende fry guidt*" De boerderij

Boerderij Seinen omstreeks 2008

Refken nu 't Reef was dus toen een onderdeel van Effinck. Hoogste inzetter en daarmee de nieuwe eigenaar werd de katholieke jurist en toenmalige bewoner van de havezate Effinck doctor Adriaan Rouwaert van Craenhals van Hottinga.

Vanaf dat moment was deze boerderij in het bezit van de eigenaren van de havezate (zie beschrijving Havezate Effinck 5.3.055). Zo werd omstreeks 1755 na de Van Haersoltes de familie Van Raesfelt eigenaar van de boerderij.

1475. Schattingsregister. 2 s., bet. 3 golden r.g.

1601/1602. Verpondingsregister 9 mudde landes, eigenaar Strubbe.

Op de holting van de marke Elsen gehouden 28-4-1603 wordt, onder de aanwezige goedsheren, Jan/Johan Strubbe genoemd.

1675. Vuurstedenregister. 1 vuurstede.

1749 Aangegraven landen. Bij Effink de Vrouw van Elsen toestendig is groot met telgen beset bestaande bij overslag de grootte van omtrent 2 schep 2 sp gesaai lants, wert na beste wetenschap getaxeert 50 gld.

Nog een hoekjen bij an de gaarden sijnde het selve groengront en groot omtrent 1 spint gesaey sijnde waerdig getaxeert 5 gld.

Hieronder vermeld de oudste beleningen van het erve en van de tienden (zie ook bij Havezate Effink 5.3.055).
Erve

't Guet geheten Effing mit al sinen toebehoren, to enen pondeschen leen van der heerscap van Diepenem, ende gelegen in der buerscap van Elsene.

1379-1382. Beleend door Willam van den Lare die Jonghe.

2-1-1387. Idem door Johannes Smyt.

1387-1393. Idem door Beernt Hermanssoen, burger te Deventer, na opdracht door Johan Smyd, burger te Zwolle.

29-4-1394. Idem door Beernt Hermanssoen.

25-7-1394. Idem door Ruloff van Twicloe ander geheten die Voss na opdracht door Beernt Hermanssoen.

3-8-1433. Idem door Roeloff die Voss.

24-10-1457. Idem door Roloff die Vos.

25-6-1459. Idem door Jacob die Vos na de dood van zijn vader Roelof.

4-7-1464. Idem door Egbertus Strubbe, geestelijke, na de dood van zijn oom Jacob Voss. Hulder zijn neef Willem ten Kolcke.

26-7-1497. Idem door de heer Egbert Strubbe, priester. Hulder zijn neef Willem ten Colcke.

3-7-1504. Idem door Johan Strubbe na de dood van zijn broer heer Egbert Strubbe.

28-12-1519. Idem door Aerndt Strubbe na de dood van zijn vader Johan Strubbe.

14-1-1525. Idem door Aerndt Strubbe.

27-8-1532. Idem door Aernt Strubbe.

28-2-1558. Idem door Johan Strubbe, onmondig. Hulder Joest ter Bruggen.

30-6-1612. Idem door Arnolt Strubbe na de dood van zijn vader Johan Strubbe.

15-9-1612. Idem door Adriaen Rouwaert van Kraenhals van Hottinga na opdracht door Arent Strubbe.

Tienden

Op 4-6-1297 komt de naam Effinc voor in het archief van het Huis Almelo en het heeft betrekking op een testament: Egbertus, Heer van Almelo, vermaakt hierbij o.a. aan zijn tweede echtgenote het vierde gedeelte van de grove en smalle tienden van Effinc.

8-11-1455. Roloff van Bevervorde, ambtman van Twente, verkoopt aan het convent van Albergen de halve tienden over o.a. het erve Effing in het gericht Rijssen.

1604. Strubbe had zijn tienden zelf gepacht van Albergen en deze bedroegen 2 mud rogge en 2 mud boekweit. Dit zaad werd naar Deventer gereden.

1683. Effinck geeft thiende groff en smal daer onder behooren volgende parcelen:

Den kamp bij 't huys.

Inden Esch bij Wilgerincks lant 2 schepel.

Bij Oyncks lant inden Esch 2 schepel.

Een camp op den Apenbarch bij Joan Menssincks lant.

Een stucke bij langes Hindrickings landt wendende op Oyncks lant.

Van dit erve sijn eenige kampen affgenomen ende bij de havesate geleidt, waer van 't een tot een hoff ende 't andere tot een weyde gemaect is, beide bij 't huys gelegen.

In 1805 geeft Jan ten Doeschot aan gekocht te hebben de tiende gaande uit het erve Effink voor f 1150,-.

In 1811 bestond de veestapel uit een merrie, een merrieveulen, 50 gesneden rammen, 6 ooiën, 6 koeien, 5 vaarsen en 4 kalveren.

Op 15 oktober 1821, nadat het jaar daarvoor de boerderij was afgebrand, verkocht de toenmalige eigenaar generaal-majoor Derk Joachim Willem Jan van Raesfelt tot Elsen het erve Effink aan Jan Zendman. Jan Zendman (1792-1842) was geboren op de door hem gepachte boerderij Zendman nu genaamd Smale. Bij de herbouw van Effink heeft men gebruik gemaakt van materiaal dat vrijkwam bij de sloop in dezelfde tijd van de boerderij Haykers (5.3.270). Deze stond benoorden de Bakker nabij de grens van de Brink en de Rothoek. Ook deze boerderij was eigendom van generaal Van Raesfelt. Het overgenomen "veerkante wark" van Haykers had een gebintspanwijdte van maar liefst 8 meter.

Er bevond zich vroeger een zandstenen paardekribbe op dit erf met de initialen I.S.M. en G.T.K. met het jaartal 1823. (Jan SentMan en Geertruida ter Keurst); deze bevindt zich thans elders in Elsen.

Sluitsteen boven de niendeure: AJZM HaV 1924 (Arend Jan ZendMan Hendrika Vasters).

19-01-1931 Een Windhoos.

Behalve de beschadiging aan daken, hooi- en stroomijten, kippenhokken etc. en vele bomen, die het tijdens de storm van zaterdagochtend moesten ontgelden, is door een z.g. windhoos te Elsen op het erve Seinen een muur van de aangebouwde kamer totaal ingedrukt. De voorkap van het huis werd mede ontzet en een betonnen schoorsteendek van meer dan 100 kg. werd een eind verder in de weide geslingerd.

Op de gevelsteen van de boerderij staan de letters MW ISM en GTK met het jaartal 1822. MW staat voor Mechteld Worsink de moeder van Jan, ISM betekent Jan SendMan en GTK staat voor zijn vrouw Geertruida ter Keurst.

Na aankoop van het Effink bezat Jan Zendman ruim 17 ha grond.

Jan kreeg inwoning van zijn broer Berend Jan Zendman (1801-1866) die jong weduwnaar was geworden van Hendrike Wolters van Willink (5.3.020). Berend Jan bracht zijn zoon Jan Zendman (1825-1894) mee. Omdat alle 10 kinderen van Jan Zendman of uittrouwen of jong overleden, werd uiteindelijk neef Jan (de zoon van Berend Jan) de opvolger op Effink/Seinen. Dit zal erfenisproblemen hebben gegeven want in 1854 werd de boerderij geveild. De weduwe van Jan Zendman behield slechts het huis met 6½ ha grond. Neef Jan kocht wat grond erbij, terwijl de toedeling uit de markeding ter grootte van 12 ha de totale bedrijfsomvang weer bracht op ruim 20 ha. Verschillende aankopen brachten het totaal per 1895 op 22½ ha. Door verschillende verkopen in de periode 1907-1940 daalde de omvang weer tot 19½ ha in 1965.

In 1975 werd er een varkensschuur gebouwd, terwijl in hetzelfde jaar de boerderij werd verbouwd. In 1976 kwam er een ligboxenstal waarachter in 2004 een nieuwe werd gebouwd. Bij deze bouw werd op 2½ meter diepte een vroegere put gevonden. Het lage stuk grond tussen Seinen en 't Reef werd vroeger de "Bleeker" genoemd.

Bewoners:

► In het markeboek wordt in 1609 de gezworene Egbert Effinck en in 1623 de naam Seyne Effinck genoemd. Ook was er in die tijd een Hermken Effink die in 1648 trouwde met Geryt Swoferink (5.3.010).

► Een volgende bewoner op deze boerderij was kerkmeester Gert Seinen (ca. 1605-voor 1661). In het markeboek wordt in deze periode een Geert Effinck genoemd, in wiens huis in de jaren 1641/1643 de markevergaderingen gehouden. Mogelijk waren genoemde Gert en Geert één en dezelfde persoon.

Er werden in deze tijd op Effink tenminste 7 kinderen geboren:

Henrik Effinck (*ca. 1631) die opvolger werd op Effink, Egbert Effinck (*ca. 1637) die in 1667 trouwde met Altien Albersen Mensink (*1646) en aanvankelijk in Rijssen woonden maar ook een tijdlang op deze boerderij, Jenken Effinck (*ca. 1640) die in 1667 trouwde met de weduwnaar Tonis Hendriksen Megelink (5.2.150), Harmen Effinck (*1644), Gert Seinen (*1646), Jan Effinck (ca. 1648-ca. 1679) die in 1674 trouwde met Engele Jansen Mensink en Enneken Seinen (*1650) die ca. 1679 trouwde met Hendrick Schottelink (5.3.210).

Verder was er mogelijk nog een Jan Seins (ook Jan Effink genoemd) die in 1666 trouwde met een Aele Mensink van Mensink en op Laers (5.3.039) ging wonen.

Op Laers woonde in 1682 ook een Wilm Effinck; mogelijk was hij eveneens afkomstig van Effink.

De eerder genoemde Egbert Effinck, in 1667 getrouwd met Aeltien Albersen Mensink, kreeg 5 kinderen: de in Rijssen geboren Anneien Seine (*1667) die jong overleed, Jan Effinck (*1669) en Anna Effinck (*1671) en de in Elsen geboren Gerritien Sein (*1677) en Hendrina Effinck (*1681).

De zoon Jan Egbertsen Effinck (*1669) trouwde (voor 1713) met Jenneken NN. Deze kregen in 1713 de zoon Willem.

► Opvolger Henrik (*ca. 1631) Gerijzen op Effink trouwde in 1653 met Maria Everdink van Eeftink (5.2.500). Henrik en Maria kregen 5 kinderen:

Anna/Enneken (*1656) Seyn die de opvolgster werd, Elsche Effinck (*1658) die jong overleed, Jenneken Effinck (*1660) die omstreeks 1683 trouwde met Henrick Roussinck op Roos (5.2.160), Arent Effinck (*1665) en Elske Effinck (*1669).

► Anna/Enneken (*1656) Seyn trouwde omstreeks 1676 met ene Gerrit ook Hendrik Gerrits of Gerrit Hendriks genoemd en vervolgens ca. 1685 met ene Jan. Uit beide huwelijken werden in totaal 8 kinderen geboren:

Henrick Seyn (*1678), Hendrickien Effinck (*1679), Gerrit Effinck (*1683), Jan Effinck (*1686) die de opvolger werd, Jenneken Effinck (*1689), Elsien Effinck (*1692), Jan Effinck (*1695) die in 1729 trouwde met de weduwe Wijssche Oeinck op Boesink (5.2.481) en Arent Seynen (*1700).

► Jan Effinck (1686-ca. 1746) trouwde in 1730 met Geertjen Leetink (*1709) van Groot Letink (5.2.430). Jan en Geertjen kregen 4 kinderen:

Jenneken die geboren werd in 1731, Enneken (*1734) die in 1769 trouwde met de smid Gerrit Jansen Mensink van Mensink en zich later vestigde op de Smitterieje (5.3.210), Garrit die de opvolger werd en Frerickdijne (1744-1783) die in 1773 trouwde met de broer van haar zwager, Jan Jansen Mensink op Mensink. Na het overlijden van haar man hertrouwde Geertjen (*1709) in 1748 met Derck Wessels uit Zuna. Samen kregen ze 2 kinderen: Jan Seijne (1750-1809) die in 1788 trouwde met de weduwe Aaltjen Aalbrink op Groot Aalbrink (5.2.510) en Fenneken Effink of Wessels (1754-1825) die ongehuwd bleef.

► Garrit Effink (1738-1810) trouwde in 1769 met Harmine Mensink (*1737) van Mensink. Garrit en z'n vrouw kregen 5 kinderen:

Jan (*1769) die eerst de opvolger werd, Janna (*1771) die in 1798 trouwde met de weduwnaar Hendrik Evers in Enter, de tweeling Lucas (1774-1810) en Gerrit (*1774) die na het overlijden van broer Jan de opvolger werd en Arendina (*1777) die op jonge leeftijd overleed.

► Jan Effink (1769-1813) trouwde in 1805 met Maria Rotman (1779-1819) van Rotman (5.3.330). Er werden 3 kinderen geboren die allen op jonge leeftijd overleden: Hermannus (1806-1810), Hendrika (1808-1814) en Geesken (1811-1814). Na het overlijden van Jan hertrouwde Maria in 1814 met haar zwager Gerrit Effink (1774-1861). Dit echtpaar kreeg 2 kinderen: Janna (1816-1849) die in 1841 trouwde met Jan Zeendam op Zendman (Smale 5.2.290) en Hendrika (1817-1865) die in 1843 trouwde met Jan Hendrik Klein Leetink op Wissink (5.3.120).

Opvallend is het aantal sterfgevallen in korte tijd. Beginnend in 1810 met grootvader Garrit, 1810 een zoon, 1813 vader, 1814 twee dochters en in 1819 moeder, eindigend in 1820 met het afbranden van de boerderij.

► Na de brand (1820) vertrok Gerrit Effink met z'n tante Fenneken Effink of Wessels en z'n twee dochters Janna en Hendrika tijdelijk naar de boerderij Wissink (5.3.120) om zich in 1825 definitief te vestigen op de boerderij Zendman (5.2.290), waar dochter Janna de opvolgster werd.

Effin(c)k of Seinen.

De boerderij nu bekend onder de naam Seinen is eeuwenlang beschreven met de naam Effin(c)k. Ook de bewoners werden tot het begin van de 19^e eeuw aangeduid met de naam Effink. Tot in het begin van de 18^e eeuw droegen ze afwisselend de familienamen Effink en Sein(en), echter Effink werd daarbij steeds vaker gebruikt. Dat desondanks nu nog steeds deze boerderij in de volksmond de naam Seinen draagt is wat vreemd en deed in elk geval ons besluiten om dieper te duiken in de herkomst ervan.

Effin(c)k was, zoals in de beschrijving valt te lezen, in de 14^e eeuw eigendom van de familie van Laar (die was gerelateerd aan het Huis Almelo). Een analyse van het bezit van deze familie leert ons dat o.a. ook de boerderij Effink in Enter (die stond op de plek van de huidige Katholieke kerk) en de boerderij Opgang in Daarle hiertoe behoorde. Latere eigenaren waren o.a. de familie Twickel (wonend op kasteel Eerde), de familie Strubbe en vanaf 1638 de familie Van Haersolte. Deze families hadden trouwens in Hellendoorn uitgebreide bezittingen.

Toen begin 17^e eeuw hard gewerkt werd aan de herinrichting van het Twentse platteland na de rigoreuze vernielingen tijdens de 80-jarige oorlog en gelijktijdig de regerende adel trachtte om het nieuwe geloof overal ingang te doen vinden veranderde er veel, ook in Elsen. Zo regelde de familie van Haersolte dat van hun boerderij Opgang in Daarle, bewoond door de familie Seinen, een zoon naar Enter werd gestuurd om daar onderwijs te geven, natuurlijk op basis van de nieuwe leer.

Mogelijkerwijs werd een andere zoon Seinen (of mogelijk toch dezelfde en misschien tijdelijk) geplaatst op de boerderij Effink in Elsen. Een andere mogelijkheid is dat deze Seinen hier altijd heeft gewoond en vernoemd was naar een vroege bewoner met de voornaam Seyne.

Naast boer werd deze Seinen kerkmeester en naar men vermoed ook de eerste onderwijzer. Op de boerderij werden in die periode de markevergaderingen gehouden. Dit alles werd uiteraard gestuurd door van Haersolte.

Vermoedelijk was het Gert Seinen wiens kleinkinderen nog voor een deel de familienaam Seyn of Seynen droegen; daarna werden de nakomelingen weer Effink, naar de naam van de boerderij, genoemd.

Pas vanaf 1821 deed de familienaam Zendman z'n intrede op de boerderij die dus nog wel steeds bekend is onder de naam Seinen.

N.B.: Deze uitleg is voor een klein gedeelte gebaseerd op aannames die aangereikt zijn door collega historici uit Den Ham.

- Jan Sendman (1792-1842) werd in 1821 de nieuwe eigenaar/bewoner van Effink. Hij was geboren op Zendman (Smale) en in 1818 getrouwd met Geertruida ter Keurs (1797-1829) afkomstig van 'n Teemker in het Elsenerbroek (5.4.160). Na het overlijden van Geertruida hertrouwde Jan in 1831 met Hendrika ten Zende van Timmerjan uit Herike (Hericke 3.2.230).

Uit het eerste huwelijk werden 5 kinderen geboren:

Janna Sendman (1818-1851) die in 1840 trouwde met Gerrit Jan Bosman in Goor, Derk Jan (1821-1907) die in 1856 trouwde met Johanna Hermina Zentman op de Wever (Dorpsgeschiedenis 1.0.590), Bernardus (1824-1910) die in 1849 trouwde met Berendina Hofmeyer op Hellen (Hericke 3.3.090), Fenneken (*1828) die slechts 20 dagen oud werd en Fenneken (1829-1914) die in 1856 trouwde met Mannes Zeendam op 't Lintel (Knibbeljannes) in het Elsenerbroek (5.4.150).

Uit het tweede huwelijk werden ook 5 kinderen geboren: Geertruid Sendman (1832-1847) die slechts 15 jaar werd, Jan Hendrik (1834-1858) die als 24-jarige in Goor overleed, 2 kinderen die levenloos ter wereld kwamen en Hermannus (1838-1842) die 4 jaar oud werd.

- Aangezien alle kinderen van Jan uittrouwen dan wel jong overleden, werd neef Jan de opvolger.

Jan Zendman (1825-1894), zoon van Berend Jan Zendman (van Zendman 5.2.290) en Hendrike Wolters (van Wilgerink 5.3.020) en opgegroeid op Effink omdat z'n moeder jong was overleden, trouwde in 1855 met z'n buurmeisje Gezina Meulman (1829-1868) van Meulman (5.3.110). Samen kregen ze 10 kinderen:

04-05-1913

Volgens bij de politie, door de landbouwers A.J.R. en A.J.Z. te Elzen gedane aangiften, zijn nog al erge baldadigheden gepleegd in de schuren van bedoelde landbouwers, in den nacht van Zondag op Maandag l.l. waar zeugen met biggen het moesten ontgelden. Men schijnt het terrein te hebben overgebracht van de Achterhoek naar Elzen. De veldwachters stellen een streng onderzoek in en meenen reeds op het spoor der daders te zijn.

Hendrik (1856-1935) die in 1888 trouwde met Jenneken Eeftink en op Bonten in Herike ging wonen (Hericke 3.3.310), Hendrik Jan (1858-1936) die in 1881 trouwde met Johanna Hendrika Eeftink en boer werd op Eeftink (5.2.500), Berend Jan Zendman (1860-1896) die ongehuwd op Effink bleef wonen, Hendrina (1862-1932) die in 1903 trouwde met bakker Jan Jansen (5.2.400), Jan Willem (1863-1921) die ook ongehuwd op Effink bleef, Arend Jan die de opvolger werd, Johanna (*1868) die in het geboortejaar overleed en nog 3 levenloos geboren kinderen.

► Arend Jan Zendman (1866-1939) trouwde in 1902 met Hendrika Vasters (1879-1949) van Vastert/Megelink (5.2.150). Samen kregen ze 5 kinderen:

Jan die de opvolger werd, Hendrik (*1904) die in 1931 in Ambt Delden trouwde met Johanna Willemina Elbert,

Gerrit Willem (1906-1989) die ongehuwd bleef, Hendrika (1911-1911) die jong overleed en nog weer Hendrika (1913-1987) die in 1933 trouwde met Jan Hendrik Meijer op G.J. Meenderink aan Larenseweg 1.

► Jan Zendman (1902-1978) trouwde in 1928 met Willemina Aleida Roelvink (1907-1996) van Roosdom (Marckelo 1.6.400). Uit dit huwelijk werden 4 kinderen geboren: Hendrika Antonia (Dieka, *1928), die in 1954 trouwde met Gerrit Jan Bussink op Bussink in de Dijkerhoek (Marckelo 1.2.470), Dina Hendrika (Dina, 1932-2011) die in 1949 trouwde met Teunis

Familie Zendman: Hendrika Antonia (*1928), grootmoeder Hendrika Zendman-Vasters (*1879), Arendina Johanna (*1940) en Dina Hendrika (*1932)

Roeterdink op de Zweer eveneens in de Dijkerhoek (Marckelo 1.2.390), Arendina Johanna (Hanna, *1940) die in 1965 huwde met Berend Jan Wolthuis op Oonk (5.3.030) en Hendrik (*1943) die de opvolger werd.

► Hendrik Zendman trouwde in 1968 met Hendrina Johanna Wilhelmina Elbert (Ina, *1948) van Stoevelaar in Herike (Hericke 3.1.290). Het paar kreeg 4 kinderen: Jan (Berend, *1969) die met Gea Bennink trouwde en in Markelo-dorp woont. Hendri (*1970) die op de boerderij bleef. Wilma (*1972) ging eveneens in Markelo-dorp wonen. Miranda (*1974) is samen met Eddie Riethorst, na een verblijf in Stokkum aan de Gelselaarseweg, in Gelselaar is gaan wonen.

► Hendri Zendman (*1970) huwde in 1999 met Diana Blaauw (*1970) uit Rijssen. Zij kregen 3 kinderen: Merel (*2001), Kyra (*2003) en Thom (*2006).